

Studiehandleiding

Bedrijfseconomie 2 (2023-2024):

De financiële gezondheid van een bedrijf bepalen en beoordelen

ENTBEC02J1

**Opleiding: Ondernemerschap & Retail Management
Community Entrepreneurship**

Inhoudsopgave

1.	Je leert dit omdat	3
1.1	Beroepencontext/verantwoording	4
1.2	Relatie met andere cursussen.....	4
2.	Je werkt aan	5
2.1	Competentie(s)	5
2.2	Leerdoelen	5
3.	Dit ga je doen	7
3.1	Tabel met weekindeling.....	7
3.2	Lesmateriaal.....	10
4.	Zo word je getoetst.....	10
4.1	Over de toets	10
4.2	Deadline en plaats van toetsen.....	10
4.3	Toetsen, herkansen en compenseren Entrepreneurship jaar 1	11
	KENNISLIJN - De 12 kenniscursussen.....	11
	PRAKTIJKLIJN - 3 projecten, skillslijn en Engels.....	11
	STUDENTLIJN - stage, talentontwikkeling, ondersteunend onderwijs en belevenisweken	11
4.4	Toetsmatrijs	13
5.	Zo bereik je de docent	15
5.1	Naam, mailadres docent.....	15

1. Je leert dit omdat

De cursus geeft je als ondernemer in opleiding de handvatten en instrumenten om een bedrijf op financiële gronden te analyseren.

In de dagelijkse praktijk zijn ondernemingen, afhankelijk van hun rechtsvorm en grootte, verplicht tot het publiceren van een jaarrekening. Deze bij de KVK te publiceren jaarrekening bestaat uit een toelichting van de directie, een balans en een resultatenrekening alsmede een toelichting op de balans en de resultatenrekening.

Deze zogenaamde financiële stukken zijn voor een ieder, weliswaar tegen betaling, opvraagbaar. De jaarrekening voor externe verslaggeving dient aan uniforme regelgeving te voldoen. Dit impliceert tevens dat deze vereiste niet geldt voor de jaarrekening voor interne verslaggeving. De uniformiteit voor externe verslaggeving biedt tot op zekere hoogte een waarborging van de juistheid van de gegevens, die ook door de belastingdienst worden gebruikt.

Derden zoals banken zullen kredietaanvragen mede beoordelen op de jaarrekeningen van de afgelopen jaren en het evalueren van de omzet in deze perioden. Verder zullen ook andere belanghebbende interesse kunnen hebben in de financiële ontwikkeling van een onderneming. Hierbij valt te denken aan een partij die geïnteresseerd is in het overnemen van een onderneming.

Een jaarrekening op zich is een statisch document dat ziet op een afgesloten boekjaar (meestal van 1 januari tot 31 december van enig jaar). De juistheid van de gegevens is van essentieel belang ter beoordeling van de mate waarin een onderneming aan haar korte en lange termijn verplichtingen kan voldoen, alsmede voor de ontwikkeling van de winstgevendheid. Een enkele jaarrekening zegt niets over de trend van de financiële ontwikkeling van een onderneming. Er is een breed scala aan kengetallen ontwikkeld ten einde de financiële positie van de onderneming in een jaar te kunnen beoordelen en door vergelijking van deze kengetallen over meerdere jaren een gefundeerde uitspraak over de financiële ontwikkeling te kunnen doen.

Bovenstaande kengetallen noemen we ratio's. Er zijn ratio's voor het beoordelen voor de mate waarin de onderneming op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen (liquiditeitsratio's) en de mate waarin de onderneming op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen (solvabiliteitsratio's). Als ondernemer zie je ook graag het verband tussen het financiële resultaat van de onderneming en het geïnvesteerd vermogen. Dit wordt de rentabiliteit genoemd.

Het vertalen door het topmanagement van de ratio's naar een procesgerichte aansturing vereist commitment en uitvoerende kracht. De cijfers vertellen of de directie van de onderneming de juiste rol speelt en heeft gespeeld in het bepalen van de richting van de onderneming en het realiseren van de ambities. Tijdige signalering van een negatieve trend redt een onderneming van een surseance van betaling. Bij het aanvragen van een surseance van betaling wordt aan de rechter toestemming gevraagd om voor een bepaalde periode schuldeisers 'buitenspel' te zetten. In deze periode kan het bedrijf naar financiële oplossingen zoeken. Veelal leidt een surseance van betaling tot een faillissement of een doorstart van de onderneming in afgeslankte vorm.

In deze module wordt ingegaan op bovengenoemde ratio's, op de wijze hoe deze zijn te berekenen, hoe de uitkomsten geïnterpreteerd kunnen worden en hoe ze gebruikt kunnen worden om bedrijven met elkaar te vergelijken.

1.1 Beroepencontext/verantwoording

(wat leren we en waarom?)

Als ondernemer is het van belang om goed zicht te hebben op de financiële prestaties en gezondheid van het eigen bedrijf. Zonder dit inzicht is het moeilijk om alle kansen en bedreigingen die zich aanbieden in de markt te relateren aan het bedrijf en daar acties op te nemen. In deze cursus wordt de ondernemer in opleiding handvaten geboden om een dergelijke analyse zorgvuldig en afgewogen te maken. Tevens zal de ondernemer in opleiding na analyse van kosten en ratio's, gedurende de cursus leren om na beoordeling van kosten en ratio's, verbeteringen voor te stellen.

1.2 Relatie met andere cursussen

(hoe hangt dit samen met de rest van de opleiding?)

De cursus ENTBEC02J1 borduurt voort op de kennis verkregen tijdens ENTBEC01J1.

2. Je werkt aan

2.1 Competentie(s)

(aan welke competenties werk je?)

In de kennislijn verwerf je theorieën, modellen en inzichten die je helpen om beroepstaken uit te voeren. Het kennisvak bedrijfseconomie 2 levert een bijdrage aan de volgende competenties:

Analytisch vermogen	analyseert situaties en data op systematische wijze. Hij stuurt op prestatie-indicatoren.
Managen & organiseren	geeft vorm en inhoud aan de bedrijfsvoering en zet hierbij de klant centraal.

2.2 Leerdoelen

(aan welke leerdoelen werk je?)

In het kennisvak bedrijfseconomie 2 werk je aan de volgende leerdoelen:

Competentie	Leerdoelen
Analytisch vermogen Managen & organiseren	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je begrijpt liquiditeitskengetallen en kunt deze berekenen en beoordelen op basis van gegeven financiële overzichten (m.n. de balans). 2. Je begrijpt solvabiliteitskengetallen en kunt deze berekenen en beoordelen op basis van gegeven financiële overzichten (m.n. de balans). 3. Je begrijpt rentabiliteitskengetallen en kunt deze berekenen en beoordelen op basis van gegeven financiële overzichten (m.n. de balans en winst- en verliesrekening). 4. Je kunt een onderneming adviseren hoe financiële kengetallen te verbeteren.

3. Dit ga je doen

3.1 Tabel met weekindeling

Deze cursus is volledig in Wikiwijs ontworpen. Al het cursusmateriaal is online te vinden op https://maken.wikiwijs.nl/178356/Bedrijfseconomie_2

Week	Thema	Vorbereidingsactiviteiten (te vinden op WikiWijs)	Lesactiviteiten (WikiWijs)
1	Financiële Kengetallen kennen en begrijpen	<ul style="list-style-type: none"> • Lees - 'Inleiding'. • Bekijk kennisclip 'De balans'. • Lees H2 – Financiële kengetallen kennen en begrijpen. • Noteer vragen voor in de les.	Klassikaal. Verduidelijking en verdieping m.b.t. het lezen van een balans en algemene theorie rondom financiële kengetallen.
2	Liquiditeit en solvabiliteit berekenen en beoordelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Bekijk kennisclip 'Liquiditeit en liquiditeitsratio's'. • Bekijk kennisclip 'Solvabiliteit en solvabiliteitsratio's' • Lees H3 - Liquiditeitskengetallen berekenen en beoordelen • Lees H4 - Solvabiliteitsratio's berekenen en beoordelen • Noteer vragen voor in de les. • Begin eventueel aan de opdrachten 'liquiditeit en solvabiliteit'.	Maak in de klas de opdrachten 'liquiditeit en solvabiliteit', onder begeleiding van de vakdocent. Heb je het af? Controleer dan meteen jouw antwoorden.
3	Rentabiliteit berekenen en beoordelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Maak eventueel de opdrachten 'liquiditeit en solvabiliteit' af en controleer deze. • Lees H5 - Rentabiliteitsratio's berekenen en beoordelen • Bekijk kennisclip 'Rentabiliteit en rentabiliteitsratio's'. • Noteer vragen voor in de les. • Begin eventueel aan de opdrachten 'rentabiliteit'.	Maak in de klas de opdrachten 'rentabiliteit', onder begeleiding van de vakdocent. Heb je het af? Controleer dan meteen jouw antwoorden.
4	Financiële kengetallen verbeteren.	<ul style="list-style-type: none"> • Maak eventueel de opdrachten 'Rentabiliteit' af en controleer deze. • Lees 'financiële kengetallen verbeteren'. • Noteer vragen voor in de les.	Maak in de klas de proeftoets. Nabespreking met de vakdocent.

Wekelijks staan 2 lessen ingeroosterd voor dit vak. **Het is echter de bedoeling dat je voorbereid naar deze les gaat door vóór de ingeroosterde lessen zo goed mogelijk de theorie eigen te maken.** Je doet dit door voor de betreffende week de uitleg te lezen en bijhorende kennisclip(s) te bekijken. Het advies is om de leeractiviteiten uit te voeren in de volgorde waarin het wordt aangeboden. Bekijk of lees het lesmateriaal opnieuw indien nodig. Noteer meteen eventuele vragen zodat deze tijdens de les gesteld kunnen worden.

De lessen op locatie wordt gegeven door een vakdocent en zijn gedeeltelijk een herhaling, maar voornamelijk een toepassing van de kennis die via tekst en beeld wordt aangeboden. De docent zal iedere les een aantal van de weekopdrachten klassikaal maken (differentiatie daargelaten) waarna jij zelfstandig aan de slag kan met de nog resterende opdrachten.

Je mag er ook voor kiezen om tijdens de lesvoorbereiding al te beginnen aan de 'maak-opdrachten' vóórdat deze in de klas worden behandeld. Voor studenten die de aangeboden kennis via tekst en beeld al redelijk tot goed begrijpen is dit zelfs aangeraden.

3.2 Lesmateriaal

(welke literatuur en lesmateriaal is van belang?)

Op WikiWijs (https://maken.wikiwijs.nl/178356/Bedrijfseconomie_2) is alle benodigde lesmateriaal te vinden. Het betreft te lezen *theorie*, te bekijken *kennisclips* en opdrachten (inclusief uitwerkingen) om te oefenen.

Wanneer je te weinig bedrijfseconomische voorkennis beschikt of behoefte hebt aan meer uitleg over financiële kengetallen, vraag dan jouw bedrijfseconomiedocent om advies over welk aanvullend boek eventueel aan te schaffen of welke additionele leerbronnen te raadplegen. Je kunt ook de cursuscoördinator mailen met deze vraag (zie hoofdstuk 5 'zo bereik je de docent' voor contactgegevens). Let op, de cursuscoördinator zal altijd jouw actieve lesdeelname controleren bij de bedrijfseconomiedocent.

4. Zo word je getoetst

4.1 Over de toets

(hoe sluit je dit studieonderdeel af?)

De Bedrijfseconomie 2 toets bestaat uit 30 meerkeuzevragen en is gebaseerd op de kennisclips, de teksten en de opdrachten in dit arrangement. De opdrachten worden voor- en nabesproken tijdens de ingeroosterde, fysieke lessen. Alle opdrachten in dit arrangement bieden een goede voorbereiding op de toets en geven een goed beeld van het niveau en het type vragen die je mag verwachten. Maak gebruik van de automatische controle om jouw antwoorden te controleren en te vergelijken met het gegeven antwoordmodel.

Een voldoende (5,5) haal je wanneer je 20 van 30 toetsvragen correct hebt beantwoord. Let wel dat je voor het behalen van je propedeuse gemiddeld minimaal een 6,0 moet hebben voor alle drie de leerlijnen. Dat geldt dus ook voor de kennislijn.

In sectie 4.4 vind je de toetsmatrijs met leerdoelen die in het tentamen worden afgetoetst, gepaard met het aantal - en niveau - van toetsvragen die je per leerdoel mag verwachten.

4.2 Deadline en plaats van toetsen

(wanneer en waar vindt de toetsing plaats?)

De toets wordt afgenomen in de week van 6 november. De herkansing vindt plaats in de week van 17 of 26 juni. Raadpleeg het (tentamen)rooster voor meer informatie.

4.3 Toetsen, herkansen en compenseren Entrepreneurship jaar 1

KENNISLIJN - De 12 kenniscursussen

Het curriculum is opgedeeld in delen van vier weken waarna de student voor twee kennisvakken toetsen maakt. In totaal maakt de student in het eerste jaar op deze manier 12 toetsen die vooral gericht zijn op het verwerven van kennis.

Van de student wordt verwacht dat hij een gemiddeld cijfer van een 6,0 staat voor deze 12 kennisvakken. Het cijfer van het kennisvak wordt gewogen met het aantal studiepunten dat voor dit vak staat. Vervolgens worden al deze gewogen cijfers gemiddeld. Voor dit onderdeel dient een student een gewogen gemiddelde te behalen van minimaal een 6,0. Alle cijfers zijn compenseerbaar met een ondergrens van 4,0. De student mag maximaal drie cijfers hebben tussen 4,0 en 5,5.

De student heeft aan het einde van het collegejaar de mogelijkheid om vier van deze 12 toetsen te herkansen. De student kiest zelf of hij van deze herkansingsmogelijkheid gebruik wil maken en welke toetsen hij wil herkansen. Dit biedt studenten de kans om op een vak, een hoger cijfer te halen. De student kan dus ook een voldoende herkansen om zo zijn gemiddelde cijfer op de kennislijn te verhogen. Uiteindelijk telt het hoogste cijfer van beide kansen.

PRAKTIJKLIJN - 3 projecten, skillslijn en Engels

In het eerste jaar zijn er 3 projecten die 10 weken duren en die worden afgesloten met een projecttoets. Deze projecttoets bevat een groepsrapport dat de toepassing van de kennisvakken in relatie tot het werkveld toetst, een individueel cijfer voor de ondernemende houding, skills en Engels. Al deze onderdelen zijn onderling compenseerbaar met een ondergrens van een 4,0.

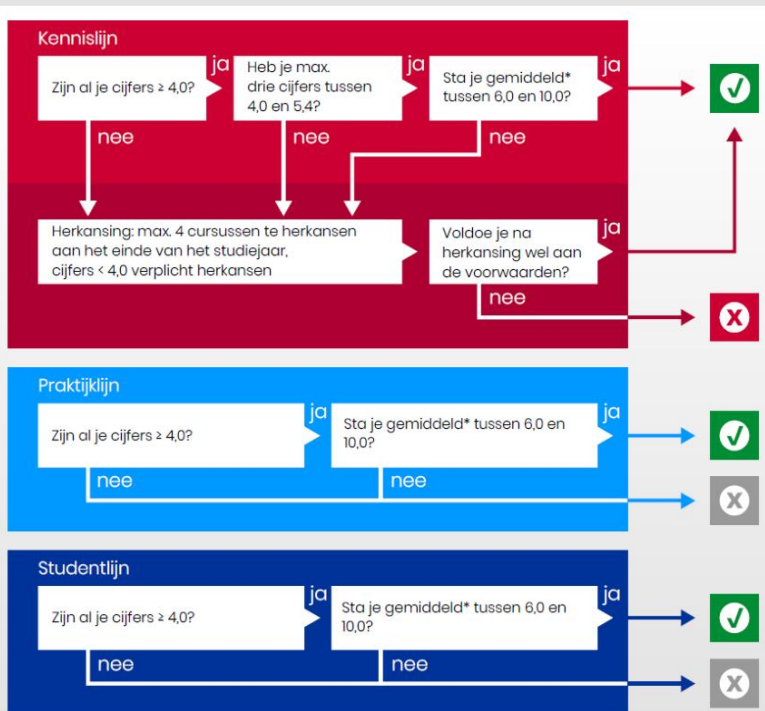
De cijfers voor de projecttoets worden gewogen met het aantal studiepunten dat er voor staat. Vervolgens worden al deze gewogen cijfers gemiddeld. Voor dit onderdeel dient een student een gewogen gemiddelde te behalen van minimaal een 6,0. Er geldt geen herkansingsmogelijkheid voor de praktijklijn. Studenten kunnen projecten onderling compenseren, met een ondergrens van een 4,0.

STUDENTLIJN - stage, talentontwikkeling, ondersteunend onderwijs en belevenisweken

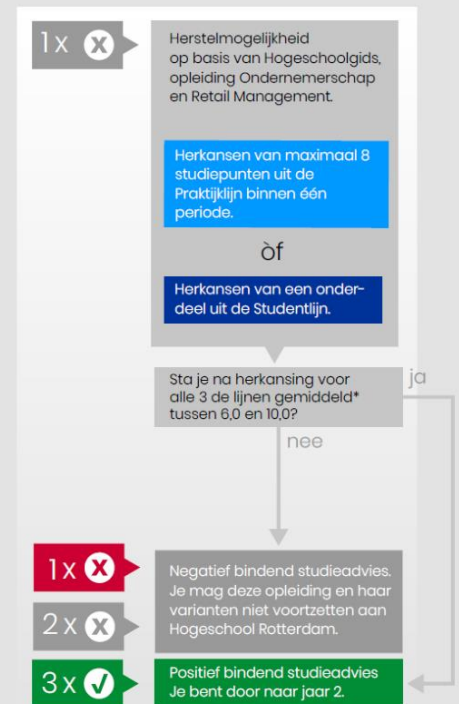
De studentlijn bestaat uit onderdelen die studentgestuurd zijn. De student volgt een individueel pad, afhankelijk van zijn eigen leervraag. De studentlijn bestaat uit:
Een stage aan het einde van het collegejaar, deze stage wordt afgesloten met een toetsmoment in de vorm van een assessment. Het onderdeel talentontwikkeling loopt het hele collegejaar door, het toetsmoment in de vorm van een assessment is aan het einde van het collegejaar gecombineerd met het toetsmoment van stage. Het ondersteunend onderwijs bestaat uit twee modules Bedrijfseconomie voor ieder 1 ECTS. Voor het ondersteunend onderwijs gelden twee toetskansen. Daarnaast is voor twee studiepunten een programma georganiseerd door de community dat zich richt op verbinding en internationalisering. De belevenisweken zijn een verplicht onderdeel van de opleiding. De onderdelen stage en talentontwikkeling zijn onderling compenseerbaar met een ondergrens van een 4,0. Deze onderdelen zijn niet herkansbaar.

Het cijfer voor de stage, talentontwikkeling en de cijfers voor het ondersteunend onderwijs en belevenisweken worden gewogen met het aantal studiepunten dat staat voor deze onderdelen. Vervolgens wordt het cijfer gemiddeld. De student heeft dit onderdeel behaald als hij minimaal een 6,0 heeft als gewogen gemiddelde en voor alle cijfers geldt een ondergrens van 4,0.

Schema jaar 1 - Herkansingen en compensaties opleiding Ondernemerschap en Retail Management (ORM)

* gemiddeld = gewogen gemiddelde

Voor extra toelichting kun je terecht op de [informatiepagina over toetsingen en herkansingen/compenseren op HINT](#).

4.4 Toetsmatrijs

(welke onderwerpen worden getoetst, hoe zwaar en hoe?)

Cursuscode	ENTBEC02J1			
Cursusnaam	De financiële gezondheid van een bedrijf bepalen en beoordelen			
Competenties (4)	Analytisch vermogen Managen & Organiseren			
Toetsvorm (5)	30 meerkeuzevragen (online in ANS)			
Aantal studiepunten	2			
Leerdoelen (3)		KITASE niveau (6)	Weging (7)	Aantal vragen (8)
1. Je begrijpt liquiditeitskengetallen en kunt deze berekenen en beoordelen op basis van gegeven financiële overzichten (m.n. de balans).		KIT	20,0 %	6
2. Je begrijpt solvabiliteitskengetallen en kunt deze berekenen en beoordelen op basis van gegeven financiële overzichten (m.n. de balans).		KIT	23,3 %	7
3. Je begrijpt rentabiliteitskengetallen en kunt deze berekenen en beoordelen op basis van gegeven financiële overzichten (m.n. de balans en winst- en verliesrekening).		KIT	36,6%	11
4. Je kunt een onderneming adviseren hoe financiële kengetallen te verbeteren.		IT	20,0 %	6

Toelichting bij toetsmatrijs: (9) Cesuur: Minimaal 20 punten (van 30 punten) te behalen voor een 5,5

Opgesteld door: (10)	J.W. van Cappelle
Cursushouder:	M. Şahan
Datum:	September 2023

5. Zo bereik je de docent

5.1 Naam, mailadres docent

(wie is je docent en hoe kan je hem/haar bereiken?)

Vragen stel je zoveel mogelijk tijdens de lessen op locatie - de plek waar jij met jouw collega ondernemers in opleiding en docent werkt aan de lesstof. Door tijdens deze bijeenkomsten vragen te stellen leer je niet alleen zelf, maar help je ook je medestudenten met hun leerproces.

Indien je er voor kiest om niet aanwezig te zijn tijdens ingeroosterde, fysieke lessen/colleges, dan kies je er nadrukkelijk voor om je de lesstof zelfstandig eigen te maken. Reactie van een vakdocent op een eventuele hulpvraag van jouw kant is dan niet meer vanzelfsprekend.

Mocht jouw vraag echt niet tijdens de les gesteld kunnen worden, neem dan via e-mail contact op met jouw bedrijfseconomiedocent:

Mevr. Anjali Raghunath: a.raghunath@hr.nl
Dhr. Jeroen Prikker: j.c.prikker@hr.nl
Dhr. Mehmet Şahan: m.sahan@hr.nl

Bij organisatorische vragen over de cursus kun je contact opnemen met Mehmet Şahan (cursushouder).

